9 березня Україна відзначила день народження Тараса Григоровича Шевченка – геніального поета, художника, національного Пророка. Багато щорічних урочистих дійств, пов'язаних з пошануванням Великого Кобзаря, стали узвичаєними ритуальними церемоніями, під час яких наші сучасники запевняють один одного, наскільки вони люблять свого національного Месію. І дуже рідко хто задумується над тим, що самих запевнень недостатньо. Набагато потрібніше зрозуміти й прийняти Серцем його велике Слово, залишене нам у спадок.

Величезні можливості для вдумливого, правдивого розуміння Шевченка може надати Переяслав. Для Шевченка він був серцем України: містом-символом, першопричиною всього, що відбувається в Україні. В Переяславі розкрилася перед ним прірва національного рабства. Тут він усвідомив і своє власне покликання – бути Кобзарем, Пророком, і покликання свого народу – розквітнути власним національним життям. Тут, взимку 1845 року він помирав, щоб воскреснути й дати людям – своїм сучасникам і нащадкам пророчі заповіді любові й національної свідомості, висловлені в поетичній збірці «Три літа».

Проте заповіді Шевченка досі не виконані. Скільки свідомих вчинків, яка сила-силенна помислів і дій в Україні досі спрямовується
проти України!

Сучасний Переяслав – місто освічених людей, місто музеїв. З університетом і достатньою кількістю загальноосвітніх шкіл. Але достатньо пройтися вулицями – і стає зрозуміло: слава й неслава переплелись тут так тісно, що навіть відголоски колишніх героїчних перемог стали символами національного безпам'ятства. На центральній площі височіє монумент з написом «Навеки вместе!», встановлений з нагоди чергового ювілею так званого «воз'єднання України з Росією», а пам'ятний знак на честь зречення присяги, даної московському цареві маленький і захований серед будівельних майданчиків…

У день народження Шевченка повинен був відкритися після реставрації будинок Андрія Козачковського. З історичного
музею,
який був тут

донедавна, він мав
перетворитися на меморіальний
музей Тараса
Шевченка. Але через відсутність директора, реставраційні роботи в цьому музеї досі не завершили, а місцева влада, користуючись нагодою, з великим розмахом відсвяткувала 8 березня…

«Приїздіть 9 березня в Переяслав! Відвідайте музей Т. Шевченка, покладіть живу квітку на честь пошани Великого Кобзаря біля його погруддя у дворі будинку Козачковського. Це потрібно не лише затуженій душі Шевченковій. Це потрібно Вам, панове. Тільки тоді, коли кожен зрозуміє: за все, що робиться в Україні, він відповідає особисто, коли відчує потребу
очистити душу свою
від
бруду малоросійства, Україна зможе відбутися як національна держава», - закликала напередодні Спілка творчої молоді Переяслава «Молода Просвіта». О 13 годині 9 березня біля будинку-музею Козачковського молодь організовувала Шевченківські читання, а о 15-й, в музеї Кобзарства – театральну виставу «Молитва» за збіркою Т. Шевченка «Три літа». Оголошення опублікували місцеві газети, вони були розвішані по всьому місту.

На «Шевченківські читання» прийшли лише місцеві просвітяни, кілька викладачів університету, зі студентами, яким «потрібно отримати залік» і… міський голова Іван Якименко. Він прийшов, як сам сказав, «за покликом серця». Місцева влада, за його словами, урочистостей біля пам'ятника не планувала, нікого не запрошувала, але дуже вдячна громадськості, зе те, що вона не забуває про цей день. Після шквалу критики від учасників зібрання міський голова пішов, пообіцявши лише провести віче під час відкриття музею…

Що це? Якась всенародна БАЙДУЖІСТЬ… На моє глибоке переконання в місті, де Тарас Шевченко написав свій «Заповіт», шевченківські дні мають бути святом №1. Натомість, приїхавши до Переяслава 9 березня, я побачив сірі напівпорожні вулиці і три десятки патріотів біля пам'ятника Кобзареві. Здалося, що я зовсім не в славному Переяславі, де більшість в міській раді складає БЮТ і «Наша Україна», а десь у глухому райцентрі степового Криму, де вклонитися національному Пророку приходить лише українська громада, влада використовує це зібрання як галочку в звітах, а іншим мешканцям

байдуже – це лише черговий вихідний, день після 8 березня, з походом на базар, телевізором, диваном і похміллям…

Якщо вже у Переяславі – одному з ключових міст України, місті, яке Тарас Григорович Шевченко намагався відвідати за першої ліпшої нагоди, таке ставлення до його постаті, що казати про інші міста, селища і села, де Кобзар навіть ніколи не був?

Коли вже завершували перегляд вистави «Молитва», в Переяславі почав накрапати весняний дощик. Хтось з присутніх у залі повідомив, що в районному Будинку культури все-таки щось святкують. Взяли останні газети – жодних оголошень. Просвітяни припустили, що влада спеціально організувала концерт, щоб зірвати акцію національних сил… Якось сумно стало… Дощ все сильніше розходився. На мить здалося, що це плаче сам Тарас, слова якого «Обніміться, брати мої, молю вас, благаю» в Переяславі, в абсолютно незвичайному для нього місті, через 147 років після того, як він залишив цей світ, так ніхто і не чує…